

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

The Provincial Library City
CORNER PRITCHARD AVE & MCGREGOR ST.
WINNIPEG, MANITOBA, CANADA
UKRAINIAN LABOR NEWS
Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday

РІК III Ч. 49. СУБОТА, 18. ЧЕРВНЯ 1921. WINNIPEG, MAN. SATURDAY, JUNE 18th, 1921. No. 49. VOL. III.

Новинки.

СТРАШНІ ПЕРЕСЛІДУВАННЯ КОМУНІСТІВ В ЛАТВІЇ.

Через арештоване комуністів відносини між Латвією і Росією напружені.

РИГА, 14. червня. — Відносини між Росією та Латвією стають щораз більше напружені через так назване Лотиське питання. М. Ганецького, совітського міністра до Латвії, в латвійській справі. Однак латвійські урядові особи заявляють, що під теперішню пору нема побоювання за мілітарну заціпку.

М. Ганецький загрозив в середу відомостям про легію до Москви, однак все це тут знаходить ся і як доносять, він має бути введові заступлений кимось іншим.

Як заявляють латвійські урядові особи, причиною напружених відносин між Росією та Латвією є те, що небезпечні комуністи, коли їх заловлять латвійські власті, сейчас заявляють, що вони бажають стати російськими громадянами на підставі постанови мирового договору між Росією і Латвією, який надає вільний вибір щодо громадянства.

Тоді вставляють ся більшовицькі легію і пробує добити ся особового дозволу.

Дев'ятьох комуністів покарано смертю.

Дев'ять членів мимолітньої комуністичної бойової організації зі стали тут минулої п'ятниці за судженням воєнного суду і страчені, а також іде тут спір над депортацією 97 мимолітніх непокори до російської границі.

Тутешня російська легію заявляє, що се є порушенням договору, так як не постарано се о російський дозвіл. Підчас ведення переговорів, каже виданий легією комуніст, депортованих висладо до границі, де російська сторожа, яка не була повідомлена про їх прибуття, відмовила ся випустити їх до Росії.

Лотиські страляють до депортованих.

На границі Лотиси страляли до депортованих і кілька з них убили. Іх тіла позбирали Росіяни. Пізніше, щоби уникнути кровопролиття, каже комуніст, Росіяни прийняли решту депортованих, Латвійські урядники заявляють, що більшовицькі отримали їх всіх живими і дали за кожного з них по-свідки.

Американські робітники домагають ся торговлі з Росією.

ПОРТЛЕНД, Мейн, 11. червня. — Відділ Америк. Федерації Праці стейту Мейн ухвалив резолюцію, в якій домагається за привернення торговельних зносин між Злуч. Державами і Совітською Росією.

Конгресмен Лондон домагається признавати совітського правительства.

ВАШІНГТОН, 11. червня. — На вчерашнім засіданні палати послів соціалістичний посол Лондон з Нью Йорку висловив резолюцію, в якій визнається президентом Злучених Держав, щоби він визнає теперішнє російське правительство і привернує признати зносини з російським народом.

народи, яких число доходить до одного мільярда, приймають з кожним днем щораз грізнішу поставу супроти капіталістичних держав.

Через нашу економічну політику можемо мати дуже великий вплив на світову революцію. Тому проблеми нашої економічної відбудови є незвичайно великої ваги.

Замкнене російсько-польської границі.

ВАРШАВА, 8. червня. — Російське совітське правительство повідомило польське правительство, що з днем 1. липня російсько-польська границя буде зовсім замкнена та що переїзд через границю буде для всіх без виімку рішучо заборонений.

Полудневая Валія 32.000 78.000
Доргам 3.000 10.000
Ланкашайр 1.000 6.000
Ланаркашайр 1.000 3.000

Панує увірене, що Полудневий Йоркшайр і Ноттінгемшайр мають голосувати за прийняття, в той час як Дербшайр, Стеффордшайр і Вервікшайр голосують мішано.

РЕАКЦІЯ В АНГЛІЇ.
Переслідуване комуністів.

Лондонська комуністична газета "The Workers' Dreadnought" доносить, що справа арештовано секретаря Емз. Ком. Комуністичної Партії Великої Британії, Алберта С. Инклина, мала піти 1. червня перед головний суд.

Инклина арештували власті ще 7. мая с. р. за друкування і поширюване комуністичної літератури.

Підчас переслухання Инклина були покликані також перед судові власті влістателі і управителі друкарні "National Labor Press", в котрій друкувався комуністична література, за котру арештовано Инклина, як також урядовий орган Комуністичної Партії "The Communist".

Влістателі друкарні прирекли в суді, що на будуче нічого не будуть друкувати для Комуністичної Партії. Таким робом публікація "Комуніста" зістала на якийсь час застановлена.

Секретар Инклин зістав випущений на волю за зложением кавці в сумі 500 фунтів штерлінгів і під усвідом, що не буде брати жадної участі в партійній русі. Кавцію за Инклина заложив редактор "Дейли Гералда" Джордж Ленсбори.

"Комуніст" розбитий.

Адміністрація "Комуніста" в листах до своїх кольпортерів повідомляє, що "синтезизм" розбитий цілковито приміщене "Комуніста".

З СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ.
Ленін каже, що успіх економічної політики Совітів буде мати вплив на світову революцію.

РИГА, 10. червня. — Тутешні часописи подають короткий зміст промови, яку висловив Николай Ленін на конгресі комуністів в Москві.

В своїй промові Ленін заявив, що він зовсім не втратив надії на світову революцію. Через успішне переведення нової економічної політики Совітська Росія буде мати величезний вплив на прискорення світової революції.

"Помімо всієї своєї ненависти супроти Совітської Росії, — говорив Ленін, — імперіалістичні держави не мають відваги зробити на ню новий напад. Вони залишили ідею інтервенції з тої причини, що розклад капіталістичного світа є в тої та що кольоніяльні

дуть вести боротьбу проти спекуляції.

Кооперативи будуть могли лише тоді сповняти свою задачу, коли будуть мати більшу свободу діяння і коли в порівняно до минулих часів буде їм признано значно більша самостійність.

Щоби положити кінець вській спекуляції, виміна товарів буде переводити ся через кооперативи.

Кооперативи дістануть поміч від всіх департаментів Комуністичної Партії. Центральний Комітет звертає увагу партійних організації на факт, що є колючею точкою перестудіювати справу кооператив і розпочати широку акцію в цілі вивясненя суті заряджень совітського правительства в справі кооператив. Крім сього обовязком партійних організації є вилати як делегатів до управлюючої ради кооператив партійних членів, які є добре ознайомлені з економічними справами. Обовязком партійним є познайомити ся до складу і програм в справі кооператив.

Губернійські комітети повинні видати такі зарядження, щоби праця кооператив могла відбувати ся серед найкращіших умови. Партійні організації є обовязані правильно здавати звіти зі своєї праці.

Молодцов, секретар Ц.К. Р.К.П.

Амністія на Україні з нагоди Першого Мая.

МОСКВА, 12. мая (почтою). — Згідно з Амністією, проголошеною на Радянській Україні з приводу свята Першого Мая, випущено на волю всіх в'язнів, які мали відбувати кару менше одного року.

З РОБІТНИЧОГО РУХУ.
Конгрес румунських комуністів.

Дня 8. мая відбувався в Букарешті конгрес румунських комуністів і унітаристів, який мав приршити про відношене до III. Інтернаціоналу. Делегатів зішлося небагато, наслідком страшних репресій і вимкового стану. З Буковини не було ні одного делегата.

В хвили, коли розпочало ся голосоване в справі приступлення до III. Інтернаціоналу, льокаль конгресу окружила поліція і арештувала всіх учасників. Арештовани майже всі провідники румунських комуністів, між ними послі Кристеску і Розвані. Приказ арештовани видала рада міністрів і тим способом унеможливила дальші наради конгресу.

За III. Інтернаціоналом впади голоси всіх учасників, з того 432 без застережень, 111 з застереженнями.

Засуди комуністів в Німеччині.

"Rote Fahne" доносить, що надзвичайні суди в Німеччині по розясненям справи мартивських заворушень, засудили двох на кару смерті, 7 на до смертну каторгу, 237 на 476 днів тюрми і 288 на 1072 днів десятимісячних каторжних робіт.

Страї в Чехословаччині.

В чеському промислі зменшено час праці з 48 годни на 36 годни тижнево, при чому платно обнижено о 10 проц., а крім сього 10 проц. робітників звільнено. З сього приводу в 3 праських фабриках проголошено страї. Коли страї-карам згрожено викинем з

27%. В маю 1921 року працює о 400.000 робітників менше ніж в марті 1920 р.

Галицькі комуністи і риський договір.

На засіданні Всеукраїнського Вик. Комітету дня 17. світня с. р., на якому ратифіковано риський договір, в імені галицького пролетаріату промовляв Іван Сівак.

В своїй промові зазначив він, що галицький пролетаріат здає собі справу з того, що риський мир се колючий етап на дорозі до всевітньої революції. Галицький пролетаріат однак надіється, що "пролетарська держава, Українська Радянська Република всім доступними їй, на основі риського договору, дипломатичними, матеріальними і моральними средствами, оборонятиме його в боротьбі за освободжене".

Промову свою закінчив окликком: "Хай живе ідея нерозривна звязь Галичини з Радянською Соціалістичною Україною".

Український соціалістичний блок.

"Вперед" з 22. мая доносить: На днях відбуло ся кілька конференцій визначних провідників українських соціалістичних партій Придніпрянщини в справі створеня українського соціалістичного блоку, під назвою: Український революційний соціалістичний союз.

До союзу приступають: українська комуністична партія, українська соціалреволюційна партія і закордонна група української соціалдемократичної робітничої партії.

Союз стану на платформі української радянської соціалістичної республіки і домаганем його буде виборність радянської влади працюючих.

Союз незадовго приступить до реалізації своїх завдань.

1.000 польських марок за 75 американських центів.

НЬО ЙОРК, 9. червня. — На ньюйорській грошевій біржі ціна польських марок спадає по-стійно в долину. Нинішня ціна за 1.000 польських марок виносилла всего 75 центів.

В Польщі не засіяно всієї землі.

ВАРШАВА, 16. мая (почтою). — Звіти з різних сторін Польщі доносять, що в біжучім році живна не покритою за-потребована польського населеня з причини недостаточної управи рілі. В деяких околицях через брак худоби і господарського інвентара управа землі ся до 10%, декуди ще низше.

Звіт з Холмщини подає слі-

Німецькі робітники до Росії.

БЕРЛІН, 11. мая (почтою). — Кількасот німецьких робітників враз з родинами відіхали кораблем зі Штетина до Ревалы, а звідтам до Совітської Росії.

Польського офіцера розстріляно за зраду.

ВАРШАВА, 4. червня. — В тутешній штабелі розстріляно в п'ятницю поручника польських летунів, Генрика Іванічкого, засудженого воєнним судом на смерть за зраду, яка містила ся в тім, що Іванічкі мав видати англійським агентам тайні військові документи.

Іванічкі працював в міністерстві війни, де викрав паяни мобілізації та інші документи і продав їх Англії.

Незабаром після того, як британський преміер Лойд Джордж виступив в лондонському парламенті проти Польщі за повстане на Горішнім Шлеску, арештовано у Варшаві кількох Поляків, що мали бути на службі англійської розвідки. Між ними був поручник Іванічкі. Розправа проти інших ще не відбула ся.

Петлюрівці увійдуть в склад французького чужинського легію.

ВАРШАВА, 22. мая (почтою). — "Кур'єр Поранни" доносить з Кракова, що прибувши там офіцери з петлюрівської армії оповідають, що "правительство" отамана Петлюри вступило в переговори з французьким правительством.

Франція заявила готовість прийняти війська Петлюри, які є інтерновані в Польщі, і влучити їх до чужинського легіону. Офіцери петлюрівської армії виїжджають вже на днях до Франції.

Националізація землі в Далекосхідній Републиці.

Установчі збори Далекосхідної Републики ухвалили слідуючий закон:
На вичі часи касується приватну власність на землю, дуги, ліси, води і підземні богатства на цілій території Далекосхідної Републики. Всі землі, без огляду на се, до кого вони належали, віддаються ся без ні якого відшкодованя в уживане працюючих. Вся земля становить державний земельний фонд.

ІДЬТЕ НА ПІКНІК!
ВІДІЛ УКР. РОБІТНИЧОГО ДОМУ В ІСТ КИЛДОНАН
устроє
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 19. ЧЕРВНЯ В МОРС ПЛЕЛС
ВЕЛИКИЙ ПІКНІК
В програму пікніку увійдуть:
1. Вільні і утруднені перегони мушци, жєнщин і дітїй. —
2. Шуканє шастя. — 3. Ідженє папє. — 4. Вибір господарїн. —
5. Розїгравка дуже цїнних предметів. — 6. Перегони на одній нозї. — 7. Гуртовї забави і ганчі. — Буфет під власним зарядом. Знаменїтї перекусї і холоднїї напїткї. Першорядна музика.
Чистий дохід з пікніку призначений на будову Укр. Робітничого Дому в Іст Килдонан.
ЯК ІХАТИ: — Сїдайте на "Морс Плейс" стрїт-кару як вона їде на Елмвуд і їдьте до місця де стрїт-кара вертаєть ся до міста. Тут товаришї покажуть Вам місце пікніку.

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 cor. Pritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 часопис для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видав Стіваришем "Українських Робітничих Вістей"
 Передплата на рік \$4.00.
 Адреса: —
 UKRAINIAN LABOR NEWS
 cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.
 Непоміщені в газеті рукописи не збираються, а якщо потрібна доповідальна вираза зазначити, що бажав звороту своєї рукописи на свій ризик, та зазначити поштову марку на її пересилку.

ЧИ ПОВОРОТ ДО КАПІТАЛІЗМУ?

Телеграма з Лондону під датою 2. червня доносила, що російський радянський міністр торгівлі і промислу Леонід Красін, який прибув до Лондону в останній день мая, широким розмахом заявив, коли представляв робітничого діяча "Дейли Гералд" запитав його про Леніна, він мав сказати тоді до представника "Дейли Гералд" слідує:

"Розуміть, наша нова селянська політика є економічно уступкою, однак це не є зворотом, ані це не означає, що ми є на початку піддання. Наші заграничні зносники також вимагають деякого компромісу, однак це не означає, що ми перестаємо бути комуністами, або що Росія стає капіталістичною державою. Ми говорили з самого початку, що поки європейська революція не посідає за російською революцією, Росія мусить до певного степеня і до якогось часу йти на компроміс. Що ми передбачали, тепер робить ся — нічого більше."

В отсих словах Красін містить ся коротка відповідь на всі крики капіталістичної преси в останніх часах, що, мовляв, більшовики в Росії занежують комунізм і повертають капіталізм.

І дійсно, радсть буржуазної преси, що більшовики відступають від комунізму — передчасна. Правда, в радянських республіках Росії, Україні і інших нема ще повного комуністичного устрою, правда, що радянська власть дозволила селянству на вільну дрібну торгівлю збіжжям, яке йому остане по заплачено (збіжжям) державного податку, правда й те, що заграничними капіталістам радянське правительство готове улягати концесії, — однак це все зовсім не говорить про хиткість правлячої в радянських республіках комуністичної партії, ані про поворот радянських республік до капіталізму. Навпаки, комуністи чують ся тепер досить сильними і йдуть на зустріч домаганям селіцтва та дають концесії заграничним капіталістам — ради збільшення продукції в краю, ради відбудовання промислу, ради піднесення і укріплення соціалістичної республіки. Се хвилеві уступки, се незначні збочення на великій дорозі до комунізму, себто дійти до того-ж комунізму. Внутрішні і зовнішні обставини радянських республік під теперішню хвилю заставили комуністів зробити ці уступки, вони заставили їх примирити ся до хвилі, себто сям способом укріпити пролетарську власть в радянських республіках та забезпечити комунізму майбутність. Се не поворот до капіталізму, се хвилевий стратегічний відступ — в інтересі самого комунізму.

Що властиво за "трих" зробила правляча комуністична партія в СРСР Росії, що селянам дозволено на дрібну торгівлю збіжжям по оплатно державного податку? На сю тему написав в "Правді" статтю комуніст І. Струков. Він каже там, що одним з головних умов повалення буржуазно-поміщицького ладу в Росії був союз робітників і селян. Натиском сего союзу під проводом комуністичної партії і зістали скінчені капіталісти, поміщики і генерали, а разом з ними і їх льокаї — есери і меншевики.

Щоб закріпити побіду, комуністична партія негайно робить крок, яким закріплює союз селян з робітниками вже на початку реальних інтересів селянської маси. Ці інтереси в першу чергу заключались в тім, щоб дістати всю землю в свої руки на основі поодиного господарства. Тут проявилась дрібно-буржуазна природа селянства. Се домагане селян необхідно було сповнит, щоб селянин бачив, що вирішити земельне питання в інтересах селянства може лише диктатура пролетаріату.

"Сею уступкою, говорить Струков, ми досягнули те, що у селянина появился ся реальний стимул (заохота) до боротьби в обороні радянської власті, завдяки тому ми дістали спроможу утворити червону армію, силу котрої білогвардійські червоні випробували на собі. В результаті, не дивлячись на уступку, радянська власть, диктатура пролетаріату укріпилась."

Тепер перед нами етапом розвитку пролетарської революції, перед етапом її господарського устрою, наша партія виходить із того-ж учота дієвості в революції сил, із того-ж тактики подогоняння сил, т. е. пролетаріату і селянства. І наша партія се робить, іде на компроміс в інтересах дальшого укріплення пролетарської диктатури, а не її ослаблення, а не реставрації буржуазного режиму, як сего хотілось би панам есерам. Розуміть, ся, ці уступки означають зигзаг, ухилене на бік від прямої дороги до комунізму, продовжують ся дорогою, але загальний напрям не зміняє ся. Уступити в час і уміло, се значить в остаточнім рахунку вірніше і твердає піти до своєї цілі. Іменно так значить мають всі наші уступки селянству, в наслідок котрих все більше і більше ся селянська маса освободжує ся від буржуазного впливу і амплітуда (віддал) хитань селянства в сторону буржуазії загально і в цілому зменшує ся. Ту силу, на-котру завідали члени і опирались есери, комуністична партія все більше перетягає на свою сторону і звертає її проти них же і проти тих, хто стоїть за їх спиною. Уміти се зробити, уміти при неімовірно трудних умовах використати дрібно-буржуазну масу для укріплення пролетарської диктатури, для торжества комуністичної революції, — се не банкротство, а вищий прояв життєспособності партії пролетаріату, революційної гучности її тактики, її рішучости, мужества, дальозорости і віданости своєї справи."

Ось чим на ділі є тимчасові уступки селянству в Росії! Се не банкротство комунізму і не поворот до капіталізму, а умільний тактичний крок, щоб використати дрібно-буржуазне середнє селянство для укріплення диктатури пролетаріату і остаточної побіди комунізму.

Що-ж знова до надавання концесії заграничним капіталістам, то в тім також нема нічого страшного, коли концесія надається ся в тих частях краю, де промисл є в розвиненій. Концесії надають ся зрештою лише на якийсь час і діяльність заграничних капіталістів є обмежена спеціальними законами. По упівні даного часу, місця, на котрих є надані концесії, перехо-

дять знова під контроль радянського правительства. Крім сего в радянських республіках нема більше приватних банків ані аційних корпораций, а загранична торгівля з монополізована державою, отже нема страху, що заграничний капіталіст може в радянській республіці розслабити ся і піти на капіталістичний лад експлуатувати або заводити в свій капіталістичний порядки.

Але і на сей компроміс з заграничними капіталістами комуністи в радянських республіках пішли лише тому, що, як заявив Каменев на X. Конгресі Рос. Комуністичної Партії, в жаднім інших великих промислових краях не відбула революція. Коли-б се було стало ся, себто коли-б в одному або в двох інших краях відбула була революція і до власті прийшов пролетаріат, то Росія змогла би була обміняти ся з тими країнами своїми продуктами, або вірніше, вона змогла би була дістати від них ті необхідні її речі, яких вона сама не може виробити. Тоді не було би тих всіх торговельних переговорів і договорів, концесій і т. п. А що революція не поширилася на жадний інший великий промисловий край, то комуністи радянської федерації мусили почати говорити про торгівлю і концесії з капіталістами заграничних промислових країв.

Однак можна надіятися ся, що як на полі бою з капіталістами заграничних країв більшовики вийшли побідоносно, так і не програють вони в мирних торговельних зносинах з тими самими капіталістами. Все ж таки факт, що капіталісти заграничних країв мусили зашити безуспішну боротьбу проти радянських республік і почали назувати з ними торговельні зносини, вже сей факт промовляє в користь радянських республік і свідчить про побіду комуністичної ідеї.

Поки політичну власть в радянських республіках мають комуністи, має пролетаріат; доти нема страху, що там наступить поворот до капіталізму. Навіть хвилеві уступки напівбуржуазним елементам в тих краях і заграничним капіталістам в остаточнім рахунку йдуть на закріплене пролетарської власті і перемоги комунізму.

Г. Зіновев.

ПЕРЕД ІІІ. КОНГРЕСОМ КОМУНІСТИЧНОГО ІНТЕРНАЦІОНАЛУ.

(Докінчене.)

В особі Сераті і його найближчих однодумців ми в дійсности ведемо боротьбу з поспідами "могіканами" змодернізованого і "революційно-званого", на-італійський лад прикрашеного і примаженого кавказівства.

В особі Сераті і його найближчих однодумців ми в дійсности ведемо боротьбу з італійською більшістю "революційною" ріжкоманітною дваповинного Інтернаціалу. Уступити теперішнім поглядам Сераті означає уступити два зповинного Інтернаціалу і тим самим дати один лапач ІІІ. Інтернаціалу. Ось чого не пам'ятали декотрі з наших сторонників, наприклад, в Німеччині.

В об'єднаній комуністичній партії в Німеччині, як відомо, також дала ся зауважити деяка криза. Чи ся криза зачепила тільки верхи партії, чи затропила вона також широкі маси членів партії, поки що сказати трудно.*) Будемо надіятися ся, що хоробро затронуті тільки верхи. Вийнятим приводом для виявлення недоволення політкою Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціалу в Німеччині посудили італійські справи. Частина наших сторонників в Німеччині була занепокоєна тим, що на з'їзді в Ліворно сторонники комуністичного Інтернаціалу окупували меншости. Виступлене тов. Сераті з Комуністичного Інтернаціалу сі наші німецькі товариші поясняли без потрібного неприємливості Виконавчому Комітету, не розуміючи того, що відомити ся від жаданя виключення реформістів з італійської партії було би ризикованіше повній ідейній капітуляції ІІІ. Інтернаціалу. П. Леві заговорив про "механічні" розколі, котрі буть-би робить Виконавчому Комітету. Леві став повторити меншевицькі обвинувачення проти Комітету.

Та є і серед комуністів люди, що люблять бути завсідги в більшости, і котрі не розуміють того, що інтереси пролетарської революції часом приказують жадати того, щоб меншість неуклібно і без вагань заявила більшости: "Тут стою я, я не можу інакше". Таке іменно положення утворилось для наших приятелів, італійських комуністів.

В Німеччині в обороні Сераті виступив член Центрального Комітету Об'єднаної Німецької Комуністичної партії, тов. Леві. На основі тих всіх документів і відомостей, котрими ми розпоряджаємо ся, ми, члени Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціалу, всі однодушно приходимо до того висновку, що тов. Леві до з'їзду в Ліворно, і на самім з'їзді в Ліворно, і пісая него систематично піддержував тов. Сераті проти італійських комуністів і, тим самим, проти Виконавчому Комітету. Після нашого переконання, італійські справи являють ся тільки нагодою для тов. Леві. На дріл-ж та опозиції, котру він робить Виконавчому Комітету, викликана його недовольенням з нашої загальної політики і з нашої оцінки німецьких справ. Тов. Леві пробує утворити правє крило в об'єднаній комуністичній партії в Німеччині. Тому вповні природно, що він пробує зробити те саме і на міжнародній арені, і себто в Італії. Слабкі спроби організувати правє крило Комітету тов. Леві робить вже на передодні ІІІ. Конгресу і на самім с'їм конгресі. Сі спроби тоді не увінчали ся успіхом, і надіємо ся, не увінчають ся і тепер.*)

Лиха біда — початок. Трудно було зробити першу велику політичну ошибку. А тепер, коли П. Леві удалось утворити на с'їм об'єднаній політформі першу групу, ся група з неминучою буде старати ся в кожнім питанні протиставляти Виконавчому Комітету Комуністичного Інтернаціалу.

Подібно явище замічаєт ся і в Чехословаччині. Тов. Шмераль видко переживає речедив опортуністичні настрої і також пробує утворити шось в роді правого крила комуністів. Які буть результати зусиль тов. Шмерала, ми не знаємо еше. Ми пишемо сі рядки на передодні чехословачького конгресу, але чим би не скінчив ся з'їзд, зовсім певно, що в рядках чехословачького руху правє крило організуєт ся.

Все се разом взяте заставляє нас по можности прискорити ІІІ. Конгрес Комітету. Комуністичний Інтернаціал є та-

*) Разом з тов. Леві зі складу Центрального Комітету Об'єднаної Німецької Комуністичної Партії виступила також тов. Кларя Цеткін. Ми глибоко переконані, що її виступлене пояснить ся дійсно непорозумінем. При кожнім новім політичнім перегулюванні є неминучі з початку випадки виступаювання і прилучування до того або іншої сторони. До таких епізодів, надіємо ся, відноситься ся також і виступлене тов. Кларя Цеткін. З наших розмов з нею пісая час її побуту в Росії, з того, як знаменито представляла вона Комітету на французьким конгресі в Тур, зі всієї її минулої роботи ми приходимо до того висновку, що вона на всякий випадок не може бути організаторкою правого крила комунізму. Як тільки дозволяє вникати ся, ми глибоко переконані, що тов. Цеткін не перестає покривати своїм авторитетом групу, якою руководить тов. Леві. Будемо надіятися ся, що се відноситься ся також і до тов. Дайміга та рещта товаришів, що разом з Леві виступили в ряді Центрального Комітету Об'єднаної Комуністичної Партії в Німеччині.

кою організацією, котра менше всего може мирити ся з незністю, з розлізлотою. Комуністичний Інтернаціал повинен утворити повну ясність відносно кожної з партій, вже належачи і бажючих належати до Комітету. Ми хочемо мати Інтернаціал діла, міжнародну організацію, вилити з одного куска, єдину, всевітну комуністичну партію з окремими галузями в ріжних краях. Ми в жаднім случаю не повинні гнати ся за кількістю на шкodu якости. Виконавчий Комітет Комуністичного Інтернаціалу повинен працювати в таких умовах, щоб і кріпка, міжнародна пролетарська дисципліна була забезпечена. Если ті чи інші великі партії недоволені з того чи іншого важного рішення, Комуністичного Інтернаціалу, іє законне право є апелювати до всевітного Конгресу Комітету. І Виконавчому Комітету нарочито прищипує всевітний Конгрес, щоб дати споможу всім недовольним з тої або іншої постанови апелювати до сего Конгресу. Тільки так організація Комітету буде ставати споєною і однодушною, тільки так всі партії, належачи до Комітету, навчать ся оборонити свої права і виповнити свої обовязки.

Ми підсумовуємо тепер цілу полосу в розвитку Комуністичного Інтернаціалу. В протязі 7 місяців, проминутих від часу ІІ. Конгресу Комітету, цілий ряд партій перевів широку дискусію над тезами ІІ. Конгресу. Ми одержали за сей час ряд блискучих побід над реформістичними і півреформістичними елементами: Ми мали величезний успіх в малих краях, як Франція. Ми знаємо, що і там неминучо еше відомі речедиві і хитаня, але в основнім, з грубого робота розмежування виповнена у Франції. Ми бачимо особливо, зі знаменитих статей тов. Варина і інших співробітників "Комуністичного Бюлетеня", що у Франції є руководяча комуністична група, з котрою у нас є повна однодушність і абсолютна солідарність у всіх найбільш питанях французького і міжнародного робітничого руху. Ми бачимо також, що такі діяти, як тов. Кашен, уміють чітко і мужливо відстоювати той прапор, під котрий вони стали. Ми не сумніваємо ся ні на одну мінуту, що французька партія скоро стане комуністичною партією в повнім значенні того слова і що перед нею лежить велика будущність.

Комуністичний Інтернаціал мав за 7 місяців дуже серйозні успіхи. Також в боротьбі проти Жовтого Амстердамського Інтернаціалу Профсоюзів. І в Німеччині, і у Франції в профсоюзях кипить боротьба "між Москвою" і Амстердамом. Тактика, намічена ІІ. Конгресом Комітету в питанні про Профсоюзів, без сумніву опрадала себе. Маша ся відбуті після ІІІ. Конгресу Міжнародна Конференція Червоних Профсоюзів в Москві підведе підсумок сій нашій боротьбі. Міжнародна Конференція Червоних Профсоюзів ІІІ. Всесвітний Конгрес Комітету буть розділені котрим протязом часу. Робота сих двох Конгресів повинна бути зв'язана внутрішньо єдністю. Кожий з них доповнить друг друга. Але рядом з нашими успіхами ми повинні бачити також і ті небезпеки, котрі нам загрожують.

Ми викажемо достаточо ідейно неприємливості в відношенні до "лівих" путаник анархистичного толку, пробуючи збити з правильної дороги міжнародний робітничий рух. ІІІ. Всесвітній Конгрес поставити питання про сих "лівих" реформ. Але ми будемо, по крайній мірі, стільки-ж непримирними в відношенні до тих, хто пробує утворити правє крило в Комітеті. В нішній переходово хвилі треба особливо твердо держати керму комуністичних партій у всіх тих краях, де проявляють ся тенденції в душі Сераті і Леві. Машючий ся відбуті ІІІ. Всесвітній Конгрес, ми упевнені в с'їм, поправити хитаючих ся, відірве ошибаючих ся, під-

СІЛЬСЬКО-ГОСПОДАРСЬКА КООПЕРАЦІЯ НА УКРАЇНІ.

Відомо, що кооперація в сільському господарстві розвивалась в інтензивних галузях сільського господарства. Найбільш інтензивними формами його були садівництво, огородинцтво, виведення насіння і ріжні форми скотарства. В сих галузях ми бачимо зараз досить багато спекулятивних організацій, які звуть себе кооперативами. Засновувались вони так: тепла компанія складалась п'яма, скуповувала через нанятих агентів певного рода продукти, продавала їх і мала на с'їму чималу дивіденду.

Візьмім для приміру "товариства" садивників і огородинників. Через своїх агентів вони іноді роблять багато діла, але не являють ся ні в якій мірі кооперативами. Вони капусть і огрки полять, поставять огородину і садовину, як сирі, так і пересушена на постронних ними сушилах, скуповують насіння, ведуть цілі підприємства (пітонники, консервні фабрики і т. п.), — словом, ведуть роботу в таких розмірах, яким можуть позадрити середньої марки торговельні компанії. Але мусимо сказати, що і ціна с'їм кооперативам, така-ж, як капіталістичним компаніям.

Кооперативна суть таких організацій видна від всякого: вони завжди вшукують фіговий листочок, яким би можна було покрити свою капіталістичну природу: роблять доповіді з кооперативами, на селах приймають їх своїми членами (пайщиками) і т. п., і нарешті оголошують себе "союзом кооператив".

Діла вони ведуть здебільшого-агентами, або контрорами, себто самою грабницькою формою роботи. Ім нема ніякого діла до того, як організована праця в периферії, в тих селянських кооперативах, які дають її продукти. Ім потреба тільки одно: дешево купити, дорожше продати. При теперішнім господарським занепаді і скажених цінах на продукти, вони дуплять з Радянської власті "конісіжних" 20%, хоч за мирних часів їм оставало 1—5%.

Очевидно, що справжню колі операцию в с'їй галузі нам треба шукати не тут. Шоб її знайти, ми мусимо спустити ся від всіх централістичних, краєвих, губерніяльних і районних союзів до самих низів кооперації, до села.

На селах ми бачимо теж ріжкоманітно організовані с. кооперативи. Часто буває, що якесь кредитове товариство вистроїло сушно, для якої скуповує у хазяїнів огородину і садивину, пересушує її нанятими руками і продає. Іноді се товариство має свій клапоту землі, по якому дає огородину і виводить насіння нанятими руками. Воно не від того, шоб між ділом скуповування шетину, роги, прикупу. Така "кооператива" — звичайна лавочка. Ріжниця між нею і "союзом" та, що він має діло прямо з хазяїнами. Сі "кооперативи" залишились від капіталістичних часів і їх жде така-ж доля, як і всяку капіталістичну фірму. З ними приходиться ся рахуватись тільки поки влада не збудувала свого апарату, який би змінив їх.

Але рядом з такими "кооперативами" підчас революції утворилось чимало справжніх трудових кооператив. Вони ставлять собі ріжні спеціальні завдання, які виконують ся тільки працею членів кооперативу.

Відомо багато огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою. Говорять вони про кооперативну форму роботи, але в дійсности є підприємствами, котрими кермує кілька осіб з приватних підприємств і огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою. Говорять вони про кооперативну форму роботи, але в дійсности є підприємствами, котрими кермує кілька осіб з приватних підприємств і огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою. Говорять вони про кооперативну форму роботи, але в дійсности є підприємствами, котрими кермує кілька осіб з приватних підприємств і огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою.

Відомо багато огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою. Говорять вони про кооперативну форму роботи, але в дійсности є підприємствами, котрими кермує кілька осіб з приватних підприємств і огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою.

Відомо багато огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою. Говорять вони про кооперативну форму роботи, але в дійсности є підприємствами, котрими кермує кілька осіб з приватних підприємств і огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою.

Відомо багато огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою. Говорять вони про кооперативну форму роботи, але в дійсности є підприємствами, котрими кермує кілька осіб з приватних підприємств і огородинних кооперативів, які на спільній землі ведуть гуртом роботу і ділять продукти по роботі. Сі кооперативи утворюють ся здебільшого в містах робітниками, ремісниками і всякою канцелярською біднотою.

Декрети 20. марта і 27. с'їня дають змогу не тратити марно сил, наближати кооперацію до трудящих. Ми можемо бути певними, що трудова с.г. кооперація займає в найближшому часі саме почесне місце в соціалістичних республіках.

Г. Клауній.
 (Харківські "Вісті".)

ГРИГОРІЙ ФЕДОРОВИЧ ГРИНЬКО

Народний Комісар Освіти Радянської України.

Григорій Федорович Гринько, родом з Харківщини, Лебединського повіту, селянин (батько — волосний писар, мати — учителька). Перебуваючи учеником в гімназії співчував соціал-революціонерам, а-за часів студентства в Москві приймав живу участь в українській русі, використовуючи студентські економічні гуртки для політичної боротьби, за що й був в 1913 р. висланий з Москви. Завбравши на військову службу до війни, він мусів служити під час всієї війни аж до жовтвеної революції. Підчас революції переводив велику працю по організації робітників освіти, керуючи в Харкові першими курсами єдиної трудової соціалістичної школи, одночасно працюючи в партії укр. ком. боротьбістів. З третім приходом Радянської влади був висушений Ц. К. партії членом Всеукраїнському, а потім і Наркомом Освіти.

Юліян Чайківський.

ЯК ГАЛИЧАН ВТЯГНУЛИ В КОНТРЕВОЛЮЦІЮ.

(Продовжене.)

3. Трагедія Січового Стрілецтва або другий раз на послугах контрреволюції.

У Києві Січові Стрільці не знали ні дня ні просятку. Треба було всюди варту тримати, господарство налагоджувати, муштру вчити ся. Чей же із Білоцерківського куріня Січові Стрільці вирости протягом нещодавно місяця в дивізію, ба навіть у корпус.

Політикою й не думали займатися. Чей же вони так тоді ще вірили Директорії й Петлюрі... Однак не минуло місяця, як влада Директорії почала тріщати по всій Україні. "Що се таке?" питали ся здивовані і стіражені Січові Стрільці. "Се російські большевики хочуть загартувати український хліб, вугіль і цукор. Се Китайці, Малярі, Латинці наступають" — відповідав Болбочан а за ним вторувала Директорія й Петлюра.

Петлюра із нічечним командиром Січових Стрільців Коновальцем, тим самим, який ще в юних днях загнаний у передкоях гнівних Костів Левичків і Народного Комітету — дали наказ Січовим Стрільцям переслідувати київських большевиків і робітників, трипільських селян повстанців — як зрадників українського народу.

І розпочали ся арешти, розстріли, братовбивча війна із своїми ж українськими робітниками і селянами — сей найсуворіший період у Січового Стрільцтва, яке воно лише з прокламами згадує.

Становище ставало чимраз гіршим. Наддніпрянські частини як Черноморці і Запорозжці, сформовані із селян повстанців, не хотіли бити ся із большевиками, вітаючи. Виявилось ся, що їх штаби були наповнені всюсю чорнотенною російською офіцерею, яка розкрядала державні гроші, пропивала їх, а над селянами знущалась не гірше від гетьманських карателів. Що Болбочан розганяє зібрання Рад Робітничих Депутатів, селянські спілки, членів їх поре і розстрілює, що всюди на Лівобережжя залаштують ся старі царсько-гетьманські губернатори, ісправники. І що навпаки Болбочан залюбки окупує ся старими царськими посадами, публічно на зеліничних двірках вишлює руки книжники-лідокари.

Не дивинця, що Лівобережжя ціле спалахнуло повстанем проти Болбочана і Директорії. Однак про се довідали ся Січові Стрільці лише далеко пізніше тоді, як ім самим своїми груд-

ми прийшло ся боронити Директорію на чернігівському і полтавському фронті. Тоді шойно побачили, що Директорію б'ють не Китайці, Малярі, Латинці а власні селянські повстанці. Ба навіть на Чернігівщині в рядах Тарашанської Дивізії стрінули ся із своїми-ж товаришами, Січовими Стрільцями, які брали участь у перших повстаннях на Звенигородщині і Тарашанщині і разом із повстанцями передерли ся свого часу на радянський бік у північну Чернігівщину і Курщину.

І Січові Стрільці захитали ся, захитала ся в них віра, що вони б'ють ся за слушну справу. Та віра, яка давала ім надлюдські сили у боротьбі проти стотисячній германських і гетьманських полчищ. Та віра, яка ще була підчас боїв Центральної Ради із наступаючим Муравйовим.

Січові Стрільці, які колись в незначній кількості держали ся довго у Києві проти Муравйова, ті самі, що трома сотнями розбили дві тисячі гетьманських офіцерів під Мотвалівкою, тепер як дивізія відступали перед слабшим "воєвром"...

Київ зданий. Січові Стрільці стоять фронтом під Києвом по селах і б'ють ся. І ось їх, Січових Стрільців, їх революціонерів, їх, що розбили гетьмана, селяни на кожній квартирі лають контрреволюціонерами, що вони б'ють ся за дідичів, що вони спроваджують Французів... І пішов ропот між Січовим Стрілецтвом.

У Фастові зібралась Січівська Рада. З обуренням почули, що Директорія і Петлюра відвернули ся від працюючих мас, що за миску сочевиці продають українських селян у неволю французьких капіталістів і банкірів, які колись Центральна Рада продала німецьким генералам, яких шойно недавно Січове Стрілецтво разом із повстанцями прогнало з України.

Січове Стрілецтво не хотіло бути зрадником навіть супроти тих, які, як виявилось ся, були вже свідомими чи несвідомими зрадниками інтересів українських працюючих мас. Не хотіло само входить в переговори із большевиками. Однак рішило звернутися до політичних партій і до працюючих мас із друкованою декларацією, в якій домагало ся запровадження радянського ладу на Україні, згоди із большевиками, осудило переговори із Французями, якіни зазначило, що Січове Стрілецтво признає лише те правління на Україні, за яким буде більшість народу*).

Однак сі домагання не сповнено. І Січові Стрільці кидають фронт Помелня—Сківа та йдуть спершу на відпочинок до Проскурова. У Проскуріві Січове Стрілецтво мало чак подумати і зі страхом і огидою побачило, в яку безодню — на яку контрреволюцію втягнула їх Директорія, а в дійсності Петлюра, сей нічечма, який, щоби вдержати ся при владі, годив був піти на всяку підлість і понижєнє, лише, щоби однокіне його ім'я було записане в історії. Ой, буде воно записане, але чорними буквами, як колись імена Сомків, Брюховецьких.

І Петлюра та його міністри не думали послухати народного голосу, не хотіли запровадити радянського ладу і погодити ся із большевиками. Вони хотіли бути лише лакеями Антанти.

І Січове Стрілецтво вимагає — вимаршу на галицький фронт для боротьби із польськими панями. Шле послів до галицького секретаріату, радить йому негайно запровадити радянський лад в Галичині і заключити спілку із Радянською Україною і Росією. Однак даремні надії. Не домагання а боротьбою, не декларацією, а горюжаною війною треба було добивати ся Січовим Стрільцям запровадження радянського ладу на Україні і в Галичині.

Однак Січові Стрільці ще не розуміли тоді сеї правди і тому помимом їх ухвал, декларацій, ба навіть бунтів поодиноких частин (як 5-ого пішого полку в Проскуріві) Петлюра уживав їх далі до свого ганебного контрреволюційного діла.

З того часу Січове Стрілецтво вмерло, як революційний активний чинник, Січові Стрільці стали розбігати ся, а отамани Коновальці та інші його зашники стали стрілецький фонд розтаскувати, пили, гуляти.

Фактичне розбиття Січового Стрілецтва наступило шойно в листопаді 1919 року, як Петлюра пораз третій раз завдав перемоги шляхетам, сим відвечним півням українського робітничого народу. Січові Стрільці покинули польських лакеїв Петлюру і Коновальця і пішли хто то до Червоної армії а хто до Галицької а хто прямо по селах. Но Січове Стрілецтво перебрало свою трагедію і ще раз-випливе, однак вже як Червоне Січове Стрілецтво, як орган шойно класової боротьби українського пролетаріату і селянської бідноти, як складова частинка Міжнародної Червоної армії.

*) Декларация вышла друком шойно в Проскуріві в марті 1919 р.

(Далше буде.)

ЗІЗД ЧЕХОСЛОВАЦЬКИХ КОМУНІСТІВ.

Дня 15. і 16. мая відбув ся в Празі другий зїзд чехословацької соц.-демократичної лівиці. Сей зїзд являть ся історичним зїздом для комуністичного руху взагалі, і з окрема для середньої Європи.

На тім зїзді завзялась чехословацька Комуністична Партія. Се є партія масова, організаційно кріпка, революційно настроєна і чисельно найбільша партія чехословацького пролетаріату. Треба підкреслити те, що провідники і старі Ц. К. соц. дем. партії лівіці не дуже то радувались, тим, що пролетаріат Чехословащини вступає на революційну дорогу масового діяння. Декреті, або й більшість членів Ц.К., не звертаючи уваги на домаганє членства скликати як найкорше зїзд, відкладали скликанє зїзду з місяця на місяць — а домаганє членства ігнорували.

Сі провідники прямо здержували пролетаріат від масового вступу, а ще й тепер старають ся притупляти революційне вістря чехословацького пролетаріату. Лучші провідники чехословацького пролетаріату (як тов. Муна і н.) томлять ся по демократичних тюрмах.

Сей зїзд — Комуністична Партія чехословацького пролетаріату — авангард революційних борців торжественно заявив про своє вступленє в ряди революційних, комуністичних партій — в Третій Інтернаціонал.

Ком. Партія Чехословащини об'єднує в своїх організаціях широкі маси пролетаріату і дрібно-земельних селян. На зїзді було заступлених 457-774 членів в 2622 місцевих організаціях; з них 241.000 в Словаччині. Женщини становлять одну-третю всіх членів. На зїзді було 596 делегатів (38 не вступило прихати) із них 56 делегатів зі Словаччини. Після докладів про політичну діяльність і організаційну роботу Ц. К. фінансового звідомлення контрольної комісії і з діяльності фракції в парламенті (дїявля мала 27 представників) приступлено до найважливішої точки порядку дня, до питання про III Інтернаціонал. До сего питання було два доклади, перший зробив тов. Шмераль, другий тов. Долежал. Тов. Шмераль говорив про розвиток робітничого руху в Чехословаччині, обоснав дотеперішну тактику партії, причини і доводи, котрі примушували Ц. К. держатись іменно такої — по думці других тов. напів опортуністичної тактичної лінії. Треба замітити, що тов. Шмераль має дуже осторожну, повільну і не зовсім отверту тактику, котру тов. Крайбіх (лідєр німецьких комуністів в Чехословаччині) називає центристичною тактикою; т. Долежал, редактор партійного органу в Берні "Ровнось" говорив про вступленє до III Інтернаціонала та про його усливля. Після тих докладів зїзд прийняв наступуючу резолюцію:

"Зїзд чехословацької соц. дем. лівиці горжественно заявляє про своє безусливне вступленє до III Інтернаціоналу в Москві. Рівночасно зїзд міняє назву партії соц. дем. лівиці на "Чехословацьку Ком. Партію", сим фактично відмежує ся від партії доц. патр. Присутні делегати від імени своїх організацій зобов'язують ся виповнювати все, що домагаєт ся в 21 точках условий Комінтерна в кожний час і при всіх обставинах, не тільки в період тимчасової передидики, але й також в період класової боротьби, котра повинна бути завершена отвертою боротьбою з капіталізмом".

Ся резолюція зістала прийнята 562 голосами протї 7. Результат голосованя прийнято бурливими оваціями і співом революційних пісень.

Тим своїм рішенєм революційний пролетаріат Чехословащини вступає в ряди революційних партій Комінтерна, в ряди борців за новий лад — лад комуністичний. Крім висхідних 7 делегатів, котрі голосували проти прийняті 21 точок і по голосованю опустели зїзд, бувший секретар

партії Тоска також заявив, що не годить ся з методами Комінтерна і опускає партію.

На зїзді були присутні між іншими і делегат Об'єднаної Ком. Партії Німеччини тов. Маєр, делегат німецької Ком. Партії в Чехословаччині тов. Крайбіх, польської роб. пар. в Чехословаччині тов. Ходот, представник угорських ком. груп в Словаччині т. Шураній, представник румунських ком. груп т. Мондок, представник жидівської Ком. Партії (котра в суботу 14—15 мая свій установний зїзд) тов. Кош, представник ком. груп тов. Найман і представник югославських комуністів.

Після головних докладів зїзд прийняв змінену програму партії і організаційний устав. До Центр. Комітету зістали вибрані наступуючі товариші: Шмераль, Скалак, Гоусер, Долежал, Вьяк Карл, Синек, Велишек, Поркарт і други.

Головним редактором центрального органу партії "Рудє Право" вибраний тов. Шмераль, його заступником тов. Скалак. Зїзд постановив також вислати делегацію в Союзну Росію, для участі в III зїзді Комінтерна. Від кожного округа поїде один делегат.

Під теперішню пору в Чехословаччині є дві Ком. Партії: Ком. Партія Чехословаччини і Німецька Ком. Партія в Чехословаччині. Об'єднанє між ними прийдє в скорім часі, перша більше подавала, її провідники, такі як тов. Шмераль, "носять як висловлюють ся чеські робітники, ідею то на правім, то на лівім раменні", але се тільки провідники. Широка-ж маси членства вже давно випередили своїх провідників і настрий в них дієсно революційний. Коли я кажу "дієсно революційний", то се не значить, що вони тільки годять ся висловлювати все те, що говорить ся в 21 точках. Дїєсно революційний настрий, се значить, що вони не тільки страждали надїю на подолуччє свого життя під капіталістичним ярмом, але й готові віддати для революції все, що в них є, включаючи жите. Вони руть ся до революції.

Сей установний зїзд Ком. Партії Чехословаччини се й тим важний, що з ним закінчилась повстанє Ком. Партій в Європі. Тепер нема вже ні одного краю, де не істнувала б Комуністична Партія, як секція III Комінтерна. Робітничий рух у всіх краях показав своє дієсне лице; пролетарські винуждені, голодні маси вибрати нарешті свою дієсну дорогу. Тепер черга засвідомлю, послїдовним і нехитаним ся програму введено в жите комуністичних жадань. Третій зїзд III Інтернаціонала збирає ся як раз в той час, щоби намітити лінію в ту сторону для найкоршого осягненя наших цілей.

Зїзд висловив своє горяче співчутє, тим товаришам, котрі томлять ся по тюрмах, в котрим між іншим говорять ся: "Ми отворимо Вам, товариші, тюремні двері скорше, чим Ви сього сподівали ся". Також горяче співчутє було висловленє арештованим делегатам установного зїзду румунської Комуністичної Партії.

В понеділок 16. мая прийнято текст, котрий звертаєт ся до Виконавчого Комітету Комуністичного Інтернаціонала а в котрим між іншим ось що говорить ся:

Чехословацька Комуністична Партія вступає до Комуністичного Інтернаціоналу як войовницька революція з країни, котра через свою малість має велике значєнє в сильних відносинах середньої Європи. Але приходить вона з держава змішаних народностей і є свідомою того, що перед нею лежить велика організаційна праця, котра мусить поставити в один фронт не тільки пролетарів Чехословаччини, але також пролетарят говорячий німецькою мовою, малярською, русинською (українською) і польською і "поставити ся побіч революційного пролетаріату цілого світа, заступивши добутий секретаріат

ВШЕХПОЛЯК ПРО ЗЛОЧИНИ ПОЛЬСЬКИХ ПАНІВ В ГАЛИЧИНІ.

Зданий вшехпольський поєдна Ян Заморскі містить в "Газеті Варшавській" ч. 118 з 2 мая с. р. чергову статю: "З країн руїн, тифу і голоді" п. н. "Войско", де між іншим пише дослівно: "Запад, який огорнувся місцевих Поляків по приході польських військ, зник зараз же по приході перших польських стег. До села впадає військовий відділ і жадає 56 підвод. Місцевий вїйт, Поляк, випрошуєт ся і стверджує, що в цілому селі є тільки всього 40 возів, які зараз будуть, розпорядимости військового відділу. У відповідь на се пан офіцир бе вїтча в лице. Мусить бути 56 підвод".

"Впадає жовнір на подвірє, побачив три курки і стрїляє до крика до одної. Господар курки не жадує, винснює тільки присутному при сьому старшині, що курку можна заплати а непотрібно стрїляти, бо се й небезпечно між будинками покритими соломом. За сю увагу дістає від старшини в лице. Побитий господар сів за ушкод тай плаче. Посівив, сини його вступили як добровольці до польського війська, молив ся за Польщу. І от прийшла ся сама Польща і знищуєт ся над ним на старі літа як ніхто до с'є. "Начинаєт ся грабіж по селах. Хто противить ся, або тільки просить о згляди, тому прикладають багнет до грудий, мїрають до него з криса. І б'ють. В Хоросткові побіли шойно звільненого в відпустку польського сержанта, в Магдалиці застрілили жидівського провідника. Широка-ж маси членства вже давно випередили своїх провідників і настрий в них дієсно революційний. Коли я кажу "дієсно революційний", то се не значить, що вони тільки годять ся висловлювати все те, що говорить ся в 21 точках. Дїєсно революційний настрий, се значить, що вони не тільки страждали надїю на подолуччє свого життя під капіталістичним ярмом, але й готові віддати для революції все, що в них є, включаючи жите. Вони руть ся до революції.

Далше пише п. Заморскі, що польські військові власти наказують доставляти до Тернопольа по 60 підвод шоденно без огляду, чи потрібно їх чи ні. Кожний жовнір, який стрїляє підводу за містом, сїдає на неї і каже "вести себе там, де йому подобаєт ся. Шість, як що не скине й самого господаря з воза і не забере підводу, що дуже часто трапляєт ся. На підпал роззирають дарку, виривають підлоги, рубають лавки. Робить ся ревізія за "військовим майном", причому ревіруєт ся убрале давнїших австрійських жовнів, хоч при здеобілізованю призначено ім се як їх приватну власність. Здираєт ся навіть з дітий все, що тільки нагадує військовий австрійський, російський чи инший матеріал. "А при ревізії за сими матеріалами крадуть, що попаде в руки".

"Відносини не змінили ся і по заключеню перемирья. Мимо всіх скарг, упімненє, інтерпеляцій послів у Варшаві та грізних наказів військового міністра, на низах зміняєт ся дуже мало. Через цілий тиждень селяни з доколичних сіл читили місто Тернопіль, занецішений через цілу війну. Мешканців самого міста до сїй праці не притягнуло. Селяни у-важали, що вивозять гній "з під Жидів". "Гарна Польська людова!"

Для охорони невральної полюси всі села і місточка у віддалі 15 км. на захід від Збруча обсаджено військом. За квартирунок нігде не платять. Всюди заведено примус давана підвод, за котрі платять 80 до 100 марок денно від пари коний з візником і возом. В селі Кобилі стоїть все-го 8 жовнів, а беруть і по три підводи денно, аби переїхати ся до товаришів в сусідних селах і не платять нічого.

Підвода взята на один день їздити і три дні. Дїйшло до сього, що селяни роблять з підводами службу, чотири дні в тиждень і то від місяця, а тим часом поля лежать обдологом, а селяни випроудють конї, щоби тільки звільнити ся від сеї пащини.

"В селі Лозівці, де підводи шойно вернули по троденній неприсутности (хоч взяті

на один день), і то за дармо, капраль жадає нових десять підвод. Вїйт мїг зібрати тільки 4 вози. Розярені жовніри вдерли ся до хати, побіли вїтча і як бутнівка відправили під багнетами до команди в Добромірці".

"Найбільших насильств допускають ся 52 і 53 піхотні полки. Рабують все. На командант-та одного курія внесено з Бароврова скаргу, що на казує жовнірам рабувати, а котрий жовнір вертає вечером без до-бичі, мусить годину клячати, тримаючи крис в піднесених над головою руках. До висних властей від командира курія ніхто з покнривдженях зі скаргу-во не дотиснуєт ся".

"Розумієт ся, що ніхто не може пігнати на ярмарок венра, занести до міста нець на продаж, бо по дорозі йому забируть, часом заплавають чет-вурту часть вартости під по-крішкою, що така є макси-мальної ціна. Скільки коний і возів забрано будьто бі на потреби війська — не вгадаю".

"Військо в тому погранич- живє з ревізіями. Часом пла-тиють смішні ціни як "макси-мальні", або виставляє квіти, або прымаєт ся за жидів, як максимум переходить відділи стрі-льців "kresowych", львівських стрільців, 5. полк кавалерії, о-ставили як найтірші спомини, забираючи коні і вози".

"В с. Чагарі і Янівці силою здобувано збіжє, мимо заказу староства і команди бригади (12 див.), а також бочки на роши для гонєня самогону".

"VI армия має монополю на торговлю українським цукром з краєм і галицькою солюю з большевиками, і за сіль дістає російське збіжє. Сею солюю опе-реють так, що пограничних повітів не допускає навіть нор-мального контингенту соли, неї і каже "вести себе там, де йому подобаєт ся. Шість, як що не скине й самого господаря з воза і не забере підводу, що дуже часто трапляєт ся. На підпал роззирають дарку, виривають підлоги, рубають лавки. Робить ся ревізія за "військовим майном", причому ревіруєт ся убрале давнїших австрійських жовнів, хоч при здеобілізованю призначено ім се як їх приватну власність. Здираєт ся навіть з дітий все, що тільки нагадує військовий австрійський, російський чи инший матеріал. "А при ревізії за сими матеріалами крадуть, що попаде в руки".

"Відносини не змінили ся і по заключеню перемирья. Мимо всіх скарг, упімненє, інтерпеляцій послів у Варшаві та грізних наказів військового міністра, на низах зміняєт ся дуже мало. Через цілий тиждень селяни з доколичних сіл читили місто Тернопіль, занецішений через цілу війну. Мешканців самого міста до сїй праці не притягнуло. Селяни у-важали, що вивозять гній "з під Жидів". "Гарна Польська людова!"

Для охорони невральної полюси всі села і місточка у віддалі 15 км. на захід від Збруча обсаджено військом. За квартирунок нігде не платять. Всюди заведено примус давана підвод, за котрі платять 80 до 100 марок денно від пари коний з візником і возом. В селі Кобилі стоїть все-го 8 жовнів, а беруть і по три підводи денно, аби переїхати ся до товаришів в сусідних селах і не платять нічого.

Підвода взята на один день їздити і три дні. Дїйшло до сього, що селяни роблять з підводами службу, чотири дні в тиждень і то від місяця, а тим часом поля лежать обдологом, а селяни випроудють конї, щоби тільки звільнити ся від сеї пащини.

"В селі Лозівці, де підводи шойно вернули по троденній неприсутности (хоч взяті

на один день), і то за дармо, капраль жадає нових десять підвод. Вїйт мїг зібрати тільки 4 вози. Розярені жовніри вдерли ся до хати, побіли вїтча і як бутнівка відправили під багнетами до команди в Добромірці".

"Найбільших насильств допускають ся 52 і 53 піхотні полки. Рабують все. На командант-та одного курія внесено з Бароврова скаргу, що на казує жовнірам рабувати, а котрий жовнір вертає вечером без до-бичі, мусить годину клячати, тримаючи крис в піднесених над головою руках. До висних властей від командира курія ніхто з покнривдженях зі скаргу-во не дотиснуєт ся".

Олененко. Прага, 17. V. 1921.

Галичани в Харкові.
В Харкові живуть здорові: Микола Сіняк, Іван Заболоцький, Волод. Зельський, Франц Кондратський, Михайло Балицький, Омелян Балицький, Курманович, Матвій Яворський, Тарас Франко, Рішард Гелєцінський, Іван Грабоньський, Андрій Озарків, Володимир Макарушка, Ілія Баглай, Богдан і Теодозія (з Сиваків) Загайкевич, Лібман, Панас.

Торговля Польщі з Росією і Україною.
"Naród" довідуєт ся, що з хвилиною перенятя східних е-тапів польськими цивільними властями, що має наступити дня 1. червня с. р., торговля з Росією, Білорусією і Україною піддана буде тільки сим роз-порядкам, які обов'язують від-носно торговлі з чужими кра-ями. Для привозу і вивозу тре-ба буде узискати дозволеня в

урядах привозу і вивозу. Ся ча-сові доносить з се-ських торговельних куртів, що в Чехословаччині бу-вають світ-ський торговельні делегат Ломоносов, однак він не поро-бив більших замовлень. Росія хоче платити за товари німець-кими марками. Чеська торго-вельна місія виїжджає до Росії в цілях інформатійних. На чо-лі сеї місії овоїть бувший пред-сідник чеського господарсько-го союзу в Києві.

НОВІСТЬ!
Вже напечатаний найновий портрет президента Народних Комісарів Соїської Росії
НИКОЛАЯ ЛЕНІНА
Портрет напечатаний на гарнім папері величини 25 сантиметрів довгий, 21 сантиметрів широкій. Ціна одного портрета 50 центів.
Хата кожного свідомого робітника повинна бути прикрашена портретом провідника революційного робітничого руху цілого світа. Кожда читальня і робітничє товариство повинні мати сей портрет в себе на стіні.
Замовляйте скоро, бо наклад не великий.
Українian Labor News
cor. Pritchard & McGregors
Winnipeg, Man.

